

ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව
இலங்கை மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு
HUMAN RIGHTS COMMISSION OF SRI LANKA

මගේ අංකය }
 எனது இல. }
 My No. }

ඔබේ අංකය }
 உமது இல. }
 Your No. }

දිනය } 2024.09.26
 திகதி }
 Date. }

- පැමිණිලිකාරිය - 01. ඊ.ඒ.එන්.එච්.එදිරිසුරිය,
 අංක - 81, පහලගම,
 වේවැල්දෙණිය.
- විනිදිත පාර්ශවය - 02. ඊ.ඒ.ජේ.නතාෂා එදිරිසුරිය,
 අංක - 81, පහලගම,
 වේවැල්දෙණිය.
- වගඋත්තරකරුවන් - 01. ජ්‍යෙෂ්ඨ පොලිස් අධිකාරී ලකී රත්දෙණිය මයා,
 හිටපු අධ්‍යක්ෂ,
 අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව,
 කොළඹ 01.
02. විනිදිමා අරුමජ්ජෙරුම මිය,
 සහකාර පොලිස් අධිකාරී,
 අන්තර්ජාල ආවේක්ෂණ හා බුද්ධි ඒකකය,
 පරිගණක අපරාධ කොට්ඨාශය,
 අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව,
 කොළඹ 01.
03. උ.පො.ප එස්.එම්.යු.සුභසිංහ මයා,
 ස්ථානාධිපති,
 අන්තර්ජාල ආවේක්ෂණ හා බුද්ධි ඒකකය,
 පරිගණක අපරාධ කොට්ඨාශය,
 අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව,
 කොළඹ 01.

ප්‍රධාන කාර්යාලය }
 பிரதான அலுவலகம் }
 Head Office }

අංක 14, ඇච්. ඒ. ජ. මෙල් මාවත කොළඹ -04.
 இல. 14, ஆர்.ஏ.த.மெல் மாவத்தை, கொழும்பு -04.
 No. 14, R.A.De Mel Mawatha, Colombo -04.

සභාපති }
 தவிசாளர் }
 Chairman }

011- 2505451

ෆැක්ස් }
 தொலைநகல் }
 Fax }

011- 2505541/74

ඊමේල් }
 மின்னஞ்சல் }
 e-mail }

sechrsl@gmail.com

දුරකථන }
 தொலைபேசி }
 Telephone }

94-11-2505580 / 81 /82

ලේකම් }
 செயலாளர் }
 Secretary }

011- 2505521

ක්ෂණික }
 துரித அழைப்பு }
 Hotline }

1996

වෙබ් }
 இணையம் }
 Web }

www.hrsl.lk

04. පාලක ජනරාල්,
ආගමන හා විගමන දෙපාර්තමේන්තුව,
කොළඹ 01.

පැමිණිලි අංක - එච්.ආර්.සී/2603/23, එච්.ආර්.සී/2153/23, එච්.ආර්.සී/2154/23

පැමිණිල්ලේ කරුණු දැක්වීම :-

පැමිණිලිකාරිය කොමිෂන් සභාවේ පැමිණිලි කරමින් කියා සිටිනුයේ, තම සහෝදරිය වන නතාෂා එදිරිසූරිය ප්‍රභාසන වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කරන්නියක් බවත් 2023.04.01 දින මොඩාබ්මානස 3 - ප්‍රභාසන වැඩසටහනේ එක් අංගයක් ඇය විසින් ඉදිරිපත් කළ බවත්, 2023.05.23 දින එම ඉදිරිපත් කිරීම Colombo Comedy Central යු ටීවී නාලිකාවේ ප්‍රචාරනය කර ඇති බවත්, එම විඩියෝව තම නැගණියගේ යු ටීවී නාලිකාවේද ඉන් පසු පළ කළ බවත්, එය අන්තර්ජාලීය හා සමාජ මාධ්‍යවල පළ වීමෙන් පසු විවිධ පාර්ශවයන් ඇය පිළිබඳ විවිධ සටහන් තැබූ බවත්, තර්ජන කළ බවත් එමගින් තම නැගණිය දැඩි මානසික පීඩනයට ලක්වූ බවත් ඉන් මිදීමට 2023.05.27 දින වින්දිත නැගණිය සිය සහකරු සමග සිංගප්පූරුවේ කෙටි නිවාඩුවට යෑමට සැලසුම් කළ බවත්ය.

ඇය 2023.05.27 දින රාත්‍රී 10.30 ට සිංගප්පූරුව බලා පිටත් වීමට කටුනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන්තොටුපලට ගොස් සිටින විට ආගමන හා විගමන නිලධාරීන් විසින් විගමන ස්ථානයේදී ඇයට විදේශගතවීමට ඉඩ නොදී රඳවා තබා අපරාධ පරීක්ෂන දෙපාර්තමේන්තුවට භාර දුන් බවත් පසුව 2023.05.28 දින බී25774/2023 යටතේ අධිකරණයට කරුණු ඉදිරිපත් කළ බවත් දක්වා ඇත.

වින්දිතගේ කරුණු දැක්වීම :-

තමා මොඩාබ්මානස නැමැති ප්‍රභාසන වැඩසටහනක් 01 අප්‍රේල් 2023 පැවැත්වූ බවත් 2023.05.23 දින Colombo Comedy Center විසින්, ඔවුන්ගේ you Tube වැනලයේ එම වැඩසටහන ප්‍රචාරය කළ බවත් එසේම තමාගේ you Tube වැනලයේද එම වැඩසටහන විකාශය කළ බවත් 2023.05.24 දින තමා බුදුදහමට අපහාස කළ බවට දක්වමින් සමාජ මාධ්‍යවල තමාට විරුද්ධව මත පලවූ බවත්

2023.05.26 දින Colombo Comedy Center හා තමා විසින් පොදු සමාව ගැනීමක් සිදුකර එම විඩියෝව ඉවත් කළ බවත් තමාට සමාජ මාධ්‍යවල එල්ල වූ විරෝධතා හේතුවෙන් මානසික පීඩාවට පත්වූ බවත් එය මගහැරීමට ටික දිනක් විදේශගත වීමට තීරණය කර 2023.05.27 දින විදේශ ගතවීමට බණ්ඩාරනායක ගුවන් තොටුපලට පැමිණි බවත් 2023.05.27 වන දින බණ්ඩාරනායක ගුවන් තොටුපලේදී ආගමන හා විගමන දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරී තමා රඳවා ගත් බවත් එහිදී තමාට ගමන් තහනමක් ඇති බව දැක්වූ නමුත් කිසිදු

ලේඛනයක් ඉදිරිපත් නොකළ බවත් වැඩිදුරටත් විමසා බැලීමේදී අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව තමා රඳවා ගැනීමට ඉල්ලීම් කළ බවත් එයට හේතුව කුමක්ද යන්න ඔවුන් නොදැන සිටි බව දැක්වූ බවත්

පසුව අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් පැමිණ 2023.05.27 දින ප.ව 11.10 ට අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධාන කාර්යාලයට ගෙන ගිය බවත් බන්ධාරනයක ගුවන් තොටුපලේදී තමාගේ අත්අඩංගුවට ගැනීම ආචරණය කිරීම සඳහා මාධ්‍ය පැමිණ සිටි බව තමා දැනුවත් වූ බව දක්වා ඇත. 2023.05.28 දින නීතිඥවරයෙකු හෝ ඥාතීන් හමුවීමට ප්‍රවේශයක් නොදුන් බවත් පසුව තමාගේ සහකරු හමුවීමට අවස්ථාව ලබාදුන් බවත් 2023.05.28 දින නැවත තමාගේ නිවස වෙත විමර්ශනය සඳහා ගෙන ගොස් තමා විසින් රචිත විභිලූ පොත් කිහිපයක් අත්අඩංගුවට ගත් බවත් පසුව එහිදීද මාධ්‍ය පැමිණ සිටි බවත් 2023.05.28 වන දින තමා මහේස්ත්‍රාත් වෙත ඉදිරිපත් කර රිමාන්ඩ් භාරයට පත් කළ බවත් පසුව 2023.07.05 දින දක්වා රක්ෂිත බණ්ඩනාගාර ගතව සිටි බවත් මෙම අනීතිකව අත්අඩංගුවට ගැනීම නිසා තමා අගතියට පත් වූ බවත් තමාගේ මූලික අයිතිවාසිකම් මේ හේතුවෙන් උල්ලංඝනය වූ බවත් වැඩිදුරටත් දක්වා සිටියි.

01, 02, 03 වගදරුකරකාර පාර්ශවයේ කරුණු දැක්වීම :-

2023.04.01 දින මොඩාබ්මානය නමින් කොළඹ බ්ලොක්ස් විද්‍යාලීය ශ්‍රවණාගාරය තුළ පැවැත්වූ වැඩසටහනේදී බෞද්ධ ආගමට විරුද්ධව ද්වේශ සහගතව සහ වෛරී ප්‍රකාශ සිදු කරමින් ආගම්, සහජීවනයට හා සංහිදියාවට බාධා කරමින් සිදුකළ ප්‍රකාශයක් වීඩියෝ ගත කර නැවත 2023.05.24 වන දින හෝ ඊට ආසන්න වන දිනකදී අන්තර්ජාලය ඔස්සේ සමාජ මාධ්‍ය හරහා ප්‍රචාරණය කිරීම තුළින්, එම ආගමික දර්ශනය අදහන හා පිළිගැනීමට ලක්කරගන්නන් අතර, අසන්නෝෂයක්, අපැහැදීමක්, අසංගතියක් ඇතිවන බව සඳහන් කරමින් සඳහම් සිසිල බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානය, ලිපිනයේ පදිංචි පුජ්‍ය අත්තරගම පංඤ්ඤාලංකාර ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් 2023.05.27 වන දින පරිගණක අපරාධ විමර්ශන කොට්ඨාශය වෙත සිදුකළ ලිඛිත පැමිණිල්ලක් සහ බෞද්ධාගමික ස්වාමීන් වහන්සේලා කිහිප නමකගේ හා බෞද්ධ කටයුතු කොමසාරිස් මහින්ද ලැබි ඇති පැමිණිලි 07ක් සම්බන්ධයෙන් සිදුකරන ලද විමර්ශනයක් බවත්

පැමිණිලිකාර පුජ්‍ය අත්තරගම පංඤ්ඤාලංකාර ස්වාමීන් වහන්සේගේ ප්‍රකාශයක් 2023.05.27 දින සටහන් කරන ලද බවත් එම පැමිණිල්ල මගින්, බුදුරජුන් වහන්සේට හා බෞද්ධාගමට නිඟාවන පරිදි ආගමික සංහිදියාවට බලපෑම් කරමින් අපහාසාත්මක, ද්වේශ සහගත සහ වෛරී සහගත ප්‍රකාශ ඇතුළත් වන ලෙසට වීඩියෝපටයක් COLOMBO COMEDY CENTRAL යන You tube නාලිකාවක් මගින් අන්තර්ජාලය හරහා ප්‍රචාරය කර ඇති බවත්, එය නතෘෂා එදිරිසුරිය නැමති කාන්තාවක් විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති බවත් එහි ඇය මෝඩාහිමානය නමින් පසුබිම් දර්ශනයක් සහිතව මෙම වීඩියෝව ප්‍රචාරණය කර ඇති බව දක්වා ඇත.

තවද මෙම තැනැත්තිය විසින් බුදු දහමේ සම්ප්‍රදායන්ට නිග්‍රහ කරමින් බෞද්ධයන්ගේ සිත් රිදවන ආකාරයේ ඉදිරිපත් කිරීමක් සිදුකරන බවත් එලෙස බෞද්ධ, කතෝලික මුස්ලිම් ආගම් නායකතුමන්ලාට හා එම ආගම් භක්තිකයන්ට සිත් රිදවන ආකාරයේ ප්‍රකාශයක් කිරීමට කිසිවෙකුට අයිතියක් නොමැති බවටත් සියළු ආගම් සමඟ සංහිත්තියාවෙන් කටයුතු කලයුතු බවටත් පටු හැඟීම් සහිත ප්‍රකාශ තුළින් රටේ ආගමික කොටස් අතර ක්‍රෝධය වෛරය ඇවිලි මහජන සාමයට බාධාවක් මතු වීමට හැකියාවක් පවතින බවටත් බෞද්ධ ආගමේ ශාස්තෘවරයා ඉතා අවඥා ලෙසට හැල්ලුවට ලක් කර ඇති බවත් බෞද්ධ ආගම හා සම්බන්ධ ආගම් ඉතා නින්දිත ලෙස හැල්ලුවට ලක් කර එක් බවත් බෞද්ධ ආගමේ සම්ප්‍රදායන්ද ඉතා පහත් ආකාරයෙන් හැල්ලුවට ලක් කළ බවටත් පැමිණිලි මගින් දක්වා ඇති බවත්

ඒ අනුව මෙම සිදුවීමට අදාළ තොරතුරු සම්බන්ධයෙන් අන්තර්ජාල ආවේක්ෂණක් සිදු කරන ලද බවත් විමර්ශනයේදී මෙම විඩියෝ පටය Colombo comedy central සහ Nathasha Edirisooriya යන youtube නාලිකා ඔස්සේ විවිධ සමාජ මාධ්‍ය වෙබ් අඩවි ඔස්සේ ප්‍රචාරය වන බවට කරුණු අනාවරණය කරගන්නා ලදී. මේ සම්බන්ධයෙන් වැඩිදුරටත් සිදුකරන ලද විමර්ශනයේදී මෙය මොඩාහිමානය නැමැති වැඩසටහනක් නතෘෂා එදිරිසූරිය නැමැති අයෙකු විසින් ප්‍රේෂකාගාරයක් ඉදිරියේ සිදු කරන ලද වැඩසටහනක් බවට කරුණු අනාවරණය විය. තවද එමගින් “ අර සුද්ධොදනගේ ළමයා ඒ ළමයා ඉපදුනු දවසෙම ඇවිදලා..... ඒකට මේ ගොල්ලෝ තවම කෙළින් කරලා වඩාගත්තම බෙල්ල කඩන් වැටෙනවා..... අර සුද්ධොදනගේ පොඩි එකා ඉපදුනු දවසෙම කවියක් කියලා ඒකට මුන්..... සුද්ධොදනගේ කොලුපැටියා ඉපදුනු දවසේ කියලා නෑ, දැම්මම තීරණය කරලා තියෙන්නේ එයා ලොකුවෙලා මොනවද කරන්නේ කියලා..... යනාදී වශයෙන් අදහස් ඉදිරිපත් කර ඇති බවත් ආන්දෝලාත්මක ප්‍රකාශය බුදුන්වහන්සේගේ ළමා කාලය හා බෞද්ධ ඉතිහාසයද ඒ හා සම්බන්ධිත බෞද්ධ දර්ශයේ ඉගැන්වෙන බෞද්ධයන් විසින් අදහනු ලබන පිළිගැනීමට ලක්කර ඇති තත්ත්වයන් සැහැල්ලුවට ලක්කරමින් එය නිගාවන ආකාරයක් හා එමගින් එම දර්ශනය හා පිළිගැනීමට ලක්කරන්නන් අසන්තෝෂයක්, අපැහැදිමක්, අසංගතියන්, නොසන්සුන්තාවයක්, එදිරිවාදිකමක් හෝ ඒ සඳහා වන පෙළඹවීමක් ඇති වන ආකාරයෙන් ක්‍රියාකර ඇති බවට කරුණු අනාවරණය වූ බවත්,

ඒ අනුව මෙම ඉදිරිපත් කිරීම සිදුකරන ලද නතෘෂා එදිරිසූරිය යන අය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන, ඇයගේ යුටියුබ් වැනලය තුළ මෙම ප්‍රශ්නගත ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ පටිගත කරන ලද විඩියෝව ප්‍රචාරය කර ඇති බවට අනාවරණය කරගත් බවත් අනතුරුව විවිධ සමාජ මාධ්‍ය හරහා එය ඉතා සීග්‍රයෙන් ප්‍රචාරය වී ඇති බවටද වැඩිදුරටත් කරුණු අනාවරණය කර ගන්නා ලද බවත් දක්වා ඇත.

මේ අතරතුර නතෘෂා එදිරිසුරිය යන අයගේ ප්‍රකාශයට විරුද්ධත්වය දක්වමින් හා ඒ සම්බන්ධයෙන් විවිධ පාර්ශව විසින් පොලිස්පති කුමා වෙත හා පොලිස් මූලස්ථානය වෙත පැමිණිලි ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ප්‍රවෘත්ති විද්‍යුත් හා සමාජ මාධ්‍ය තුළ පලවීම හා මහජනතාවගේ විරෝධී දැක්වීම් සම්බන්ධ බවද විධියේ දර්ශන ප්‍රවෘත්ති වැඩසටහනක් හරහා ප්‍රචාරය වීම සිදුවන ලදී. එම තත්ත්වය අනුව මෙම ප්‍රශ්නගත ඉදිරිපත් කිරීම සිදුකල එදිරිසුරිය ආරව්විගේ ජයනි නතෘෂා එදිරිසුරිය යන තැනැත්තිය විසින් තමා විසින් සිදුකරන ලද ප්‍රකාශය සඳහා සමාව ඉල්ලා කළ විධියේ දර්ශණයක් මෙම නාලිකාව තුළින් උඩුගත කර ඇති අතර ඒ සම්බන්ධයෙන්ද සමාජ තුළ විරෝධතා එල්ල වූ බව නිරීක්ෂණය වූ බවත්,

පවතින එම තත්ත්වය තුළ සිදුකරන ලද විමර්ශන අතරතුරදී මෙම තැනැත්තිය විදේශ ගතවීමට සූදානම් වන බවට තොරතුරු අනාවරණය වූ බවත් ඇය විදේශ ගත වුවහොත් විමර්ශනයට බාධාවක් සිදුවන බැවින්, ඒ පිළිබඳව අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කටුනායක ගුවන්තොටුපල ඒකකය දැනුවත් කිරීම මත එදිනම එනම් 2023.05.27 ආගමන විගමන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් විසින් නතෘෂා එදිරිසුරිය සිංගප්පූරුව බලා පිටත්වීමට පැමිණි අවස්ථාවේදී නතර කර පසුව පරිගණක අපරාධ විමර්ශන කොට්ඨාශයේ නිලධාරීන් විසින් කටුනායක බණ්ඩාරනායක ගුවන්තොටුපලේදී, ආගමික හැඟීම් වලට රිදවීම් වාර්ගික හෝ ආගමික වෛරය ඇතිවන ආකාරයට බෞද්ධ ආගමික ශාස්තෘවරුන්ට අපහාස සිදුවන ආකාරයේ අදහස් දැක්වීම සිදුකිරීම සම්බන්ධ වරද කියාදී, අත්අඩංගුවට ගන්නා ලද බවත් පසුව මෙම සැකකාරිය කොටුව මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයට නඩු අංක බී 25774/23 යටතේ ලංකා දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ 120,291 (අ) 291(ආ), 2007 අංක 24 දරණ පරිගණක අපරාධ පනතේ 6 වන වගන්තිය හා 2007 අංක 56 දරණ සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් ජාත්‍යන්තර සම්මුති පනතේ 3 වන වගන්තියට අදාළව 2023.05.28 දින ඉදිරිපත් කරන ලද බවත් එහිදී මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ කරුණු සලකා සැකකාරිය 2023.06.07 වන දින දක්වා රක්ෂිත බන්ධනාගාර ගත කරන ලද බවත් වැඩිදුරටත් දක්වා ඇත.

එසේම තවදුරටත් දක්වා සිටිනුයේ මෙම මතබේදාත්මක, ප්‍රශ්න සහගත ආන්දෝලනාත්මක ස්වරූපයේ ඉදිරිපත් කිරීම මගින් ආගමික වෛරය සඳහා පෙළඹවීම හා එමගින් එදිරිවාදිකම් හෝ ප්‍රචන්ඩත්වය ඇතිකිරීම සම්බන්ධව වන තත්ත්වයක් නිර්මාණය වීම හේතුවෙන්, එය 2007 අංක 56 දරණ සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුති පනතේ 03(01)වගන්තිය මගින් සඳහන්කර ඇති ආකාරයේ වරදක් මෙම පළමු සැකකාරිය විසින් සිදුකරන ලද බව විමර්ශණයේදී අනාවරණය කරගන්නා ලද බවත් එහිදී විශේෂයෙන්ම ආගමකට නින්දා වන ආකාරයේ ප්‍රකාශනයක් මගින් ආගමික වෛරය සඳහා පෙළඹවීමක් ඇතිවී එමගින් ආගමික කණ්ඩායම් අතර එදිරිවාදිකම් ඇතිවීමට හා ප්‍රචන්ඩකාරී ක්‍රියා ඇතිවීමට ඉඩප්‍රස්ථාව මනාව නිර්මාණය කර තිබූ බවද තවදුරටත් දක්වන බවත් එසේම තවදුරටත් ඉහත සඳහන් කරන ලද ආකාරයේ එදිරිවාදිකම් හෝ ප්‍රචන්ඩකාරී ක්‍රියා මෙම සිද්ධියට අදාළව ගත්කල, බෞද්ධ දර්ශනය සම්බන්ධව විවිධ මත දරණ කණ්ඩායම් අතරවූ ප්‍රචන්ඩත්වයක් ඇතිවීමේ ප්‍රවණතාවයක් මෙම

ප්‍රශ්න සහගත ඉදිරිපත් කිරීමෙන් උද්ගතවී තිබූ බවත් ඊට අමතරව, මෙම තත්ත්වය කිසිසේත් පටු ලෙස සැලකිය නොහැකි බවත් මෙවැනි ආකාරයේ වූ ආන්දෝලාත්මක තත්ත්වයක් හේතුවෙන් අකුරණ ප්‍රදේශයේ ඇතිවූ නොසන්සුන් හා කැලඹිලි සහගත තත්ත්වයන් කෙරෙහි අවධානය යොමුකරමින් මෙම ප්‍රකාශය සමාජ මාධ්‍ය තුළ දැක්වූ අදහස් මගින්ද එවැනි තත්ත්වයක් උද්ගත වීමට ඇති ඉඩකඩ හේතුවෙන් මේ සම්බන්ධව කඩිනමින් විමර්ශන පවත්වා සැකකකරුවන් අත්අඩංගුවට ගෙන අධිකරණය වෙත ඉදිරිපත් කර අධිකරණ මය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කළ බවත් දක්වා ඇත.

04 වන වන වගඋත්තරකරුගේ කරුණු දැක්වීම :-

එදිරිසුරිය ආරච්චිගේ ජයනි නාතාෂා එදිරිසුරිය යන තැනැත්තියක් විදේශගතවීමට පැමිණියහොත් අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වෙත දැනුම් දෙන ලෙස අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2023.05.27 දින දහවල් 12.44 ට 04 වන වගඋත්තරකරු වෙත නියෝගයක් ලබාදුන් බවත්

ඒ අනුව ඉහත නම සඳහන් මගියා 2023.05.27 දින MHO 0178 දරණ ගුවන් යානයෙන් ගුවන් ගතවීම සඳහා විගමන පර්යන්තයට පැමිණ, විගමන පර්යන්තයේ රාජකාරියෙහි නියුතු බලයලත් නිලධාරී වෙත විගමන නිශ්කාශනය සඳහා ඇයගේ විදේශ ගමන් බලපත්‍රය ඉදිරිපත් කළ බවත් එම අවස්ථාවේ ඉහත සඳහන් නිලධාරියාගේ පරිගණක තිරයේ ඇයගේ විදේශ ගමන් බලපත්‍රය සම්බන්ධයෙන් පණිවිඩයක් දර්ශනය වීම මත (Alert Messge) අදාළ මගියා එම අවස්ථාවේදී රාජකාරියෙහි නියුතු ජ්‍යෙෂ්ඨ බලයලත් නිලධාරී වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. නාතාෂා එදිරිසුරිය යන අය ජ්‍යෙෂ්ඨ බලයලත් නිලධාරී වෙතින් අධිකරණ නියෝගයක් නොමැතිව තමන්ගේ විදේශගතවීම වැලැක්වීමට හැකියාවක් පවතින්නේද යන්න විමසූ බවත්,

ඒ අනුව අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදුකර ඇති ඉල්ලීම පිළිබඳව ඇයට දැනුම්දී ඇති අතර, අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉල්ලීමට අනුව එම අවස්ථාවේ ඇයට අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් වෙත යොමු කිරීමක් පමණක් සිදුකළ බවත් තවදුරටත් ඇයව දැනුවත් කරන ඇති බවත්ය.

විගමන කවුළුව වෙත ඇය වාර්තා කිරීමෙන් පසු ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් එහි පැමිණ ඔවුන්ගේ විමර්ශන සඳහා ඇය ඔවුන්ගේ භාරයට රැගෙන ඇති බවත් අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ උදය කුමාර නිලධාරියා විසින් නාතාෂා එදිරිසුරිය 2023.05.27 පැය 23.00 පැයට භාරගත් බවට බලයලත් නිලධාරී විසින් ලොග් සටහන් තබා ඇති බව වැඩිදුරටත් දක්වා ඇත.

පරීක්ෂණ සඳහා කැඳවීම් කිරීම් :-

2023.11.21, 2023.12.19, 2024.03.13, 2024.04.05, 2024.04.24, 2024.05.15, 2024.06.11 ඉහත දිනයන්හිදී පර්ශවයන් කැඳවා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව පරීක්ෂණ පවත්වා ඇත.

විමර්ශන :-

පැමිණිල්ල මගින් දක්වා සිටිනුයේ තමා නීති විරෝධී ලෙස අත්අඩංගුවට ගත් බවත් තමාට නීතියේ රැකවරණය සර්වසාධාරණත්වය නොලැබුණු බවත් හා තමාගේ ප්‍රකාශනයේ නිදහස අහිමි කිරීම පිළිබඳවත්ය. ඒ අනුව අත්අඩංගුවට ගැනීම නීතියේ දක්වා ඇති කාර්යය පටිපාටිය අනුව සිදුනොකළ බව දක්වන කරුණු පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේදී,

ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 13(1) ව්‍යවස්ථාව පුද්ගලික නිදහස හා අපරාධ කාර්යය පටිපාටිය සම්බන්ධව අයිතීන් ප්‍රකාශ කරයි. එහි දැක්වෙන පරිදි නීතියෙන් නියම කළ කාර්යය පටිපාටියට අනුකූලව මිස කිසිම තැනැත්තෙකු සිරභාරයට ගත නොහැකි අතර, සිරභාරයට ගනු ලබන්නේ යම් හේතුවක් මතද ඒ හේතුව ඒ තැනැත්තාට දැක්විය යුත්තේය යන්න දන්වා ඇත. ඒ තුළින් අත්තනෝමතිකව සිරභාරයට ගැනීම වලක්වා එම අයිතිය තහවුරු කරන අතර එය නියමිත ප්‍රතිපාදන මත සිදුවිය යුතු බවට විෂය පථය සකසයි. මේ සඳහා ආරක්ෂණ රාමුවක් පිහිටුවා ඇත්තේ හදිසි හා හිතූමනාප ලෙස නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම වැලැක්වීමට සහ තනි වාසි සහ දේශපාලනික පරමාර්ථ සඳහා නෛතික කාර්යය පටිපාටිය අනිසි ලෙස භාවිතා කිරීම වැලැක්වීමට වේ.

මෙම සිදුවීමට අදාළව පැමිණිලිකාර පාර්ශවය හා වින්දිත දක්වා සිටිනුයේ 2023.05.27 දින තමා සිංගප්පූරුව බලා යෑමට පැමිණි අවස්ථාවේ ආගමනය විගමන දෙපාර්තමේන්තුවේ බලයලත් නිලධාරී තමන් එහි රඳවා තබාගත් බවත් පසුව අපරාධ පරීක්ෂණ නිලධාරීන් පැමිණ තමාව රැගෙන ගිය බවත් එහිදී අත්අඩංගුවට ගැනීමට හේතුව දැනුම් නොදුන් බවයි.

01, 02, 03 වගඋත්තරකරුවන් ප්‍රකාශ කරනුයේ, අන්තර්ජාලය හරහා බෞද්ධ ආගමට විරුද්ධව ද්වේශයක් හා වෛරි ප්‍රකාශන සිදුකරමින් ආගමික සහජීවනයට හා සංහිදියාවට බාධා කරමින් ප්‍රකාශ නිකුත් කිරීම සම්බන්ධව වින්දිතට එරෙහිව පැමිණිලි ලැබුණු බවත් ඒ පිළිබඳව විමර්ශනය කරමින් සිටියදී වින්දිත පාර්ශවය විදේශ ගත වීමට සූදානම් වන බවට ලද තොරතුරු අනාවරණය වූ බවත්, ඇය විදේශ ගත වුවහොත් විමර්ශන වලට බාධාවක් සිදුවන බැවින් 2023.05.27 දින සිංගප්පූරුව බලා පිටත්වීමට පැමිණි අවස්ථාවේදීම අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කටුනායක ගුවන් තොටුපල ඒකකයේ නිලධාරීන් විසින් වින්දිතට

ආගමික ශාන්තුවරයන්ට අපහාස සිදුවන ආකාරයට කරුණු දැක්වීම සිදුකිරීම සම්බන්ධ වරද කියා දී අත්අඩංගුවට ගත් බවයි.

ඒ අනුව මෙම වින්දිත පාර්ශවය බන්ධාරනයක ගුවන් තොටුපලේදී රඳවා තබා ගැනීම පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේදී, 1, 2, 3 වගඋත්තරකාර පාර්ශවය දක්වා සිටිනුයේ මේ පිළිබඳ විමර්ශනය කරමින් පවතින අතරතුර, මෙම තැනැත්තිය විදේශගතවීමට සුදානම් බවට තොරතුරු ලද බවත් ඇය විදේශගත වුවහොත් විමර්ශනයට බාධා වන බැවින් 01 හා 02 වගඋත්තරකරුවන් විසින් වින්දිත පාර්ශවය ගුවන් ගත වුවහොත් රඳවා තබා ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා ලෙස 03 වන වගඋත්තරකරුට උපදෙස් ලබා දුන් බවත් ඒ අනුව එම අනුමැතිය මත ගමන වැලැක්වීම සඳහා ආගමන විගමන දෙපාර්තමේන්තුවට ලිඛිතව දැන්වූ බවත් දක්වා ඇත.

ඒ අනුව පැමිණිලිකාරියගේ ගමන වැලැක්වීම සඳහා 01 වන වගඋත්තරකරුගේ අත්සනින් යුක්තව 04 වන වගඋත්තරකාර පාර්ශවය වෙත යොමු කල ලේඛනය කෙරේ අවධානය යොමු කිරීමේදී

Restriction If Restriction /If Revocation further action to be taken. යන කරුණට අදාළව
“Until we get court order, If she try to go abroad, Please arrest her and produced to computer crime Investigation unite” ලෙස දක්වා ඇත.

ඒ අනුව එම ලේඛනය 01 වන වගඋත්තරකරු විසින් අත්සන් කර ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ. මෙලෙස ගමන් වැලැක්වීම පිළිබඳ කටයුතු කිරීම කුමන නීති පටිපාටිය ඔස්සේ සිදුවන්නේ දැයි සිදුකළ විමසීමට අනුව 01 වන වගඋත්තරකාර පාර්ශවය මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට දක්වා සිටියේ ගමන් වැලැක්වීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා පොලිසිය විසින් කිසිදු ලිඛිත මාර්ගෝපදේශන ලබා දී නොමැති නමුත් සාමාන්‍යයෙන් පොලිස් සැකකරුවෙකු ගුවන් ගතවීමේදී එය වැලැක්වීම සඳහා අධිකරණ නියෝගයක් ලබා ගන්නා බවත්, අපරාධ පරීක්ෂන දෙපාර්තමේන්තුව, වගකිව යුතු අපරාධමය වරදක් සඳහා අවශ්‍ය කරන සැකකරුවෙකු ගුවන් ගතවීමේදී එය වැලැක්වීම සඳහා ගනු ලබන මෙම ක්‍රියාව සාමාන්‍ය ක්‍රමවේදය බවයි.

ඒ අනුව කිසිදු විනිවිදභාවයකින් හා මාර්ගෝපදේශයක් නොමැති ක්‍රමවේදයක් තුළින් පැමිණිලිකාරියගේ ගමන නතර කර අත්අඩංගුවට ගැනීම කරන ලෙස 04 වන වගඋත්තරකාර පාර්ශවයට 01 වගඋත්තරකාර පාර්ශවය සන්නිවේදනය කර ඇති බවට කරුණු නිරීක්ෂණය වේ.

මෙහිදී 01 වන වගඋත්තරකාර පාර්ශවයට අනුව, එවැනි නවතා ලීමක් සිදුකරනුයේ වගකිව යුතුමය අපරාධමය වරදක් සඳහාය. මෙහිදී පැමිණිලිකාරිය නවතා ලීම කලේ ඈය විදේශගත වුවහොත් මහජන කැලඹීමක් ඇතිවිය හැකි බව හා විමර්ශනයට බාධා ඇතිවන නිසා බව වගඋත්තරකාර පාර්ශවය මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේදී දක්වා ඇත. ඒ අනුව එවැනි සාධාරණ නොවන පූර්ව උපකල්පනයක් මත යමෙකුගේ ගමන බිමන සීමා කිරීමට හැකියාවක් නීතිය මගින් ඉඩසලසා නොමැති බව කොමිෂන් සභාවට පෙනී යයි.

නවසිව්‍යයම් එ ගුණවර්ධන නඩුවේදී ශර්වානන්ද විනිසුරුතුමා හා අතුකෝරාල විනිසුරුතුමා හා H.A.G. ඩී සිල්වා විනිසුරුතුමා එකඟ වී දක්වා ඇත්තේ පොලිස් නිලධාරියා පැමිණිලිකරුට සොරකමක් පිලිබඳ ප්‍රශ්න කිරීම සඳහා පොලිස් ස්ථානයට යාමට දන්වා පොලිස් ස්ථානයේදී ප්‍රකාශ සටහන් කර නිදහස් කිරීම කර තිබුනද එහිදී ඔහුගේ රථයේ සහ ගමන නවතා පැමිණිලිකරු පොලිස් නිලධාරී සමඟ පොලිස් ස්ථානයට ගෙන යාම තුලින්ම ඔහු යාමට අදහස් කල ස්ථානයට යාමට නොදී ඔහුගේ නිදහස අහිමි කර ඇති බවත් එය නීතිවිරෝධී අත්අඩංගුවට ගැනීමක් බව තීරණය කර ඇත.

මෙම නීතිමය තත්ත්වය හා සිද්ධිමය කරුණු අනුව 01, 02, 03 වගඋත්තරකාර පාර්ශවය විසින් වින්දිත පාර්ශවය සම්බන්ධව නීතියේ දක්වා ඇති කාර්යය පටිපාටියට පරිබාහිරින් ක්‍රියාකර ඇති බව කොමිෂන් සභාව නිරීක්ෂණය කරයි.

තවද 13(1) ව්‍යවස්ථාව අනුව කිසිම තැනැත්තකු නීතියෙන් නියම කරනු ලැබූ කාර්යය පටිපාටියට අනුකූලව හැර අත්අඩංගුවට නොගතයුතු බව දක්වා ඇත. කපුගි කියනගේ එදිරිව හෙට්ටිආරච්චි හා තවත් දෙදෙනෙකු (1984) 2 SLR 153 තීරණයේදී නීතියෙන් නියම කරනු ලැබූ කාර්යය පටිපාටිය යනු 1979 අංක 15 දරණ අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය මගින් නියම කෙරෙන කාර්යය පටිපාටිය හැර අන් කිසිවක් නොවේ යන්න තීරණය විය. ඒ අනුව 1979 අංක 15 දරණ අපරාධ නඩු විධි විධාන සංග්‍රහයේ 32(1) වගන්තිය තුළ යම් පුද්ගලයෙකුට විරුද්ධව සාධාරණ පැමිණිල්ලක් සාධාරණ සැකයක් මත යමෙකු අත්අඩංගුවට ගත හැකි නමුත් ඒ සඳහා පදනම් වූ කරුණු තිබිය යුතුය.

වගඋත්තර පාර්ශවයේ කරුණු දැක්වීමේදී, ලද පැමිණිලිවලට අනුව විමර්ශනය කල බවත් අපරාධමය වරදක් කර ඇති බවට ප්‍රමාණවත් තොරතුරු ඇති බවට දැනුවත් වීම මත සැකකාරිය අත්අඩංගුවට ගෙන විමර්ශන කිරීම කල බව 01 වන වගඋත්තර පාර්ශවය හා 02, 03 වගඋත්තර පාර්ශවය පිළිගෙන ඇත.

එසේම වගඋත්තර පාර්ශවය වෙත ලද පැමිණිලි වන අන්තර්ජාලය හරහා බෞද්ධ ආගමට විරුද්ධව ද්වේශ සහගතවූ සහ වෛරී ප්‍රකාශ සිදු කරමින් ආගමික සහජීවනයට හා සංහිදියාවට බාධා කරමින් ප්‍රකාශ නිකුත් කිරීම පිළිබඳ ලද පැමිණිලිවලට අදාළව යටතේ විමර්ශනය කල බව 1,2,3 වගඋත්තර පාර්ශවය පිළිගෙන ඇත.

වගඋත්තරකරුවන් වැඩිදුරටත් ප්‍රකාශ කරන්නේ වින්දිත තැනැත්තියගේ එම ආන්දෝලාත්මක ප්‍රකාශය බුදුන්වහන්සේගේ ළමා කාලය හා බෞද්ධ ඉතිහාසයද ඒ හා සම්බන්ධිත බෞද්ධ දර්ශනයේ ඉගැන්වෙන බෞද්ධයන් විසින් අදහනු ලබන පිළිගැනීමට ලක්කර ඇති තත්ත්වයන් සැහැල්ලුවට ලක්කරමින් එය නිගාමන ආකාරයක් හා එමගින් එම දර්ශනය හා පිළිගැනීමට ලක්කරන්නන් අසන්නෝෂයක්, අපැහැදීමක්, අසංතතියක්, නොසන්සුන්තාවයක්, එදිරිවාදිකමක් හෝ ඒ සඳහා වන පෙළඹවීමක් ඇති වන ආකාරයෙන් ක්‍රියාකර ඇති බවට කරුණු අනාවරණය වූ බවත්, ඒ අනුව අත්අඩංගුවට ගැනීම සිදුකළ බවත්ය.

ඒ අනුව වගඋත්තරකාර පාර්ශවයට අදාළව 2023.05.27 දින ලද ලිඛිත පැමිණිලි කෙරේ අවධානය යොමු කිරීමේදී එම පැමිණිල්ල 2023.05.27 දින 9.30 ට සටහන් කර ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ.

වගඋත්තරකාර පාර්ශවයේ විමර්ශන උධෘත කෙරේ අවධානය යොමු කිරීමේදී 2023.05.27 පෙ.ව 10.30 ට ඒ සඳහා අන්තර්ජාල ආවේක්ෂණය ආරම්භ කළ බවත් පෙ.ව 10.40 ට තවදුරටත් සාක්ෂි එක් රැස් කිරීමට උපදෙස් ලබාදී ප්‍රකාශය කළ තැනැත්තිය, පිළිබඳ ආවේක්ෂණ කටයුතු කළ බවට 03 වන වගඋත්තරකරු සටහන් යොදා ඇත.

තවද 2023.05.27 පැය 14.00, 2024.05.27 දින මෙම තැනැත්තියගේ වෙනත් වැඩසටහන් පැවැත්වෙන බවට ලද තොරතුර මත ඒ පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීමට නිලධාරීන් යොමුකළ බවට සටහන් යොදා ඇත.

2023.05.27 පැය 16.00 ට යෙදූ සටහන අනුව “ඉහත සඳහන් කළ වැඩසටහන නොපැවැත්වෙන බව පුද්ගලික ඔත්තුකරු සිදුකළ දැනුම්දීම හේතුවෙන් අධ්‍යක්ෂ දැනුවත් කර ඔහුගේ උපදෙස් මත මෙම තැනැත්තිය රටින් පලායාමට පෙර ඇය රඳවා ගන්නා ලෙස බන්ධාරනයක ජාත්‍යන්තර ගුවන්තොටුපල පරිශ්‍රයේ අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු ඒකකය වෙත දුරකථන පණිවිඩයක් යොමුකරන ලදී” ලෙස දක්වා ඇත.

04 වන වගඋත්තරකාර පාර්ශවය දක්වා සිටිනුයේ 2023.05.27 දින පෙ.ව 12.44 ට වින්දිත තැනැත්තිය රඳවා ගන්නා ලෙස දැන්වූ ලේඛනය ලැබුණු බවයි. ඒ අනුව වගඋත්තරකාර පාර්ශවයේ විමර්ශන සටහන් අනුව විමර්ශනය කිරීමට ප්‍රථම පැමිණිල්ල ලද වාහාම ආගමන විගමන දෙපාර්තමේන්තුවට එම රඳවා ගැනීම සිදුකරන ලෙස දැක්වෙන ලේඛන යොමුකර ඇති බව වේලාවන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමේදී නිරීක්ෂණය වේ.

ඒ අනුව නිසි විමර්ශනයකින් තොරව පැමිණිල්ල ලද වහාම රඳවා තබා ගැනීමට කටයුතු කරන ලෙස දන්වා ඇති බව අවධානයට ලක්වේ.

වින්දිත අත්අඩංගුවට ගැනීමෙන් අනතුරුව නිකුත් කල අත්අඩංගුවට ගත් පුද්ගලයින් සම්බන්ධ ලද්දහ A 979117 පිලිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේදී අත්අඩංගුවට ගැනීමට හේතුව ලෙස දක්වා ඇත්තේ, ජාතික වාර්ගික හෝ ආගමික වෛරය සඳහා පුරවැසියන් පොලඹවන පරිදි ප්‍රකාශ සිදු කිරීම බව නිරීක්ෂණය වේ.

තවද වින්දිත පාර්ශවය අත්අඩංගුවට ගැනීම 2007 අංක 56 දරණ සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිලිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතිය පනතේ 3 වගන්තිය යටතේ හා ශ්‍රී ලංකා දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ 120, 291 (අ) 291(ආ) හා 2007 අංක දරණ පරිගණක අපරාධ පනතේ 06 වගන්තිය ප්‍රකාරව වරදවල් සඳහා අත්අඩංගුවට ගත් බවට අධිකරණයට කරුණු වාර්තා කර ඇති බව B වාර්තාව අනුව නිරීක්ෂණය වේ.

ඒ අනුව වින්දිත ICCPR පනතේ 3(1) වගන්තියට යටතේ වරදක් කර ඇති බව සඳහන් වන අතර, 2007 අංක 56 සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිලිබඳව ජාත්‍යන්තර සම්මුති පනතේ 3(1) වගන්තියෙහි මෙසේ දැක්වේ.

“කිසිම තැනැත්තෙකු විසින් යුද්ධය පැතිරවීම හෝ වෙනස් ඵදිරිවාදිකම් වලට හෝ ලෙස සැලකීමට ප්‍රචන්ඩත්වය ක්‍රියාවලට පෙලඹවීම සඳහා ජාතික වාර්ගික හෝ ආගමික වෛරය” සිදු නොකල යුතුය. මෙම පනතේ 03 වන වගන්තිය අන්තර් ජාතික සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිලිබඳ සම්මුතියේ 20 වන වගන්තියේ දෙවන උප වගන්තියට සමාන වන අතර එය අර්ථ දැක්විය යුත්තේ අන්තර් ජාතික සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් සම්මුතියේ 19 වන වගන්තිය හා සමඟ බව පිලිගත් කරුණකි. එනම් භාෂනයේ හා ප්‍රකාශනයේ නිදහස තුල මෙය අර්ථ දැක්විය යුතු බවට නීතිය පිලිගෙන ඇත.

ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව, මීට පෙර අවස්ථාවක 2007 අංක 56 සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිලිබඳ සම්මුති පනතේ 3 වැනි වගන්තියේ විෂය පථය පිලිබඳ නෛතික විශ්ලේෂණයක් ප්‍රකාශයට පත් කරමින් වෙනස් කොට සැලකීම සතුරුකම් හෝ චේතනාන්විත ප්‍රචන්ඩත්වය සඳහා උසිගැන්වීම නොවන්නේ නම් වෛරය සඳහා උපදේශනය 3 වන වගන්තිය තුළට නොගත යුතු බව දක්වා ඇත.

අ) ජාතික, වාර්ගික හෝ ආගමික වෛරය වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම සහ

ආ) වෙනස් කොට සැලකීම, සතුරුකම් හෝ ප්‍රචන්ඩත්වය උසිගැන්වීම යන මූලික අංග දෙක ICCPR පනතේ 3(1) වගන්තිය යටතේ වරදක් බවට පත් කිරීම සඳහා අනිවාර්යයෙන් තිබිය යුතු බව දක්වා ඇත.

එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස් කාර්යාලය විසින් නිකුත් කරන ලද රබාත් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ සඳහන් කර ඇති පරිදි, කොටස් හයක එළිපත්ත පරීක්ෂණය මෙහිදී සලකා බැලිය යුතුය. අදාළ සම්මුතියේ 20 වැනි වගන්තිය අනුව කරන ලද ප්‍රකාශයන් ද්වේශ සහගත ප්‍රකාශයක් වේ දැයි සොයා බැලීමේදී අවධානය යොමුකළ යුත්තේ අ) සන්දර්භය (Context), ආ) කථිකයා (Speaker), ඇ) වේතනාව Intention of Speaker), ඇ) ප්‍රකාශනයේ අන්තර්ගතය හා ස්වාභාවය (Content) , ඉ) උපදේශනයේ ප්‍රමාණය (Extent and Magnitude of the expression ඊ) ආසන්න හානිය (Imminent harm)

මෙහිදී එම අංග 06 පහත පරිදි සලකා බැලිය යුතුය.

- I. සන්දර්භය - පැතිරවීම සිදුවන අවස්ථාවේ පැවැති දේශපාලන සහ සමාජ සන්දර්භය (උදාහරණයක් ලෙස ගැටුම්කාරී වාතාවරණයක් පවතීද යන්න, ගැටුම්කාරී ඉතිහාසයක් තිබේද එසේත් නැතිනම් වෙනස් ලෙස සැලකීමේ දීර්ඝ කාලීන ප්‍රචනතාවයක් තිබේද යන්නයි.
- II කථිකයා - වෛරය පතුරවන පුද්ගලයාට තම අසන්නන් කෙරේ බලපෑමක් ඇති කිරීමට බලයක් තිබේද යන්න (උදාහරණයක් ලෙස ප්‍රමුඛ මහජන චරිතයක්, රාජ්‍ය නිලධාරියෙකු හෝ සමාන තත්ත්වයක් තිබීම, ආගමික නායකයෙකු හෝ ප්‍රේක්ෂකයින් කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කළ හැකි තැනැත්තකු වීම.

බලපෑමක් කිරීමට බලයක් තිබේද යන්න තමන් හොබවන යම් තනතුරක් ප්‍රකාරව ලැබෙන බලයක් හෝ යම්කිසි සමාජ තත්ත්වයක් එම පුද්ගලයාට තිබිය යුතුමය. යන්න මෙයින් අදහස් නොවේ. යම් පුද්ගලයකුට තම අසන්නන් තමා වෙත නතු කර ගැනීමට ඇති හැකියාව, යම් පුද්ගලයකුට තම ආකල්ප එත්තු ගැන්වීමට ඇති හැකියාව සහ අසන්නන්ගේ මතය වෙනස් කිරීමට ඇති හැකියාව තම අසන්නන් වෙනස්කමකට වෛරයට හෝ සාහසික ක්‍රියාවකට පෙලඹවීමට තරම් යම් පුද්ගලයකුට ඇති හැකියාව මෙයින් අදහස් වේ. එවන් පුද්ගලයකුගේ සමාජ භාවය ඔහුගේ හෝ ඇයගේ බලපෑම තහවුරු කර ගැනීම සඳහා උපකාරී විය හැකි වුවද ප්‍රබල සමාජ තත්ත්වයක් තිබීම පමණක් ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවේ.

- III. වේතනාව - කිසියම් පුද්ගලයකු තම ක්‍රියාවන්ගේ ප්‍රතිවිපාකයන් දැනදැනම ස්වේච්ඡාවෙන් වෛරි අදහස් පතුරුවන්නේ නම් සහ එවන් ප්‍රතිවිපාකයන් වාහාම සිදු වේ යැයි දැනුම ඇත්තේ නම් එවන් පුද්ගලයකුට මෙම වරදට අවශ්‍ය වේතනාව තිබේ.
- IV ප්‍රකාශයේ අන්තර්ගතය හා ස්වභාවය - අන්තර්ගතයේ ප්‍රකෝපකාරී ස්වභාවය, එහි ඉදිරිපත් කර ඇති තර්කයන්, තර්කවල ස්වභාවය හා තර්කයන් භාවිතා කරන ප්‍රකාශන ක්‍රමය, ප්‍රකාශනයේදී භාවිතා කරන ස්වරය ආදිය.
- V උපදේශනයේ පරිමානය - ප්‍රකාශනය පොදු ස්ථානයක සිදුවේද සහ ප්‍රේක්ෂකයන්ගේ ප්‍රමාණය
- VI ආසන්න ලෙස සිදුවිය හැකි හානිය - පෙලඹවීමක් හේතුවෙන් ආසන්නනයේම හානියක් සිදුවේ යැයි සාධාරණ ලෙස අනුගමනය කළ විය හැකි විය යුතුය.

ඒ අනුව වගඋත්තර පාර්ශවය විමර්ශනයේදී ඉහත කරුණු පිළිබඳ අවධානයට ලක්කරාද යන්න සලකා බැලීමේදී, වගඋත්තර පාර්ශවයේ විමර්ශන සටහන් හා ලබා දී ඇති ප්‍රකාශ වලට අනුව වින්දිතගේ ප්‍රකාශය සිදු කරනු ලැබූ කාල සීමාව තුළදී ආගමික ගැටුම්කාරී හෝ වර්ගවාදී ගැටුම්කාරී තත්ත්වයක් තිබූ බවට කිසිදු සඳහනක් දක්නට නොලැබෙනවා මෙන්ම කමිකයා පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී කමිකයා පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත්වී ඇත්තේ මෙම කරුණ පිළිබඳ YouTube නාලිකාවේ ප්‍රචාරණය වීමෙන් පසුව බව කොමිෂන් සභාවේ අවධානයට ලක්වේ. එහිදී මෙම තැනැත්තිය 2023.04.01 දින සිදුකළ මොඩාහිමානි වැඩසටහනේදී ප්‍රේක්ෂකයින් කිසිදු ප්‍රශ්නගත කිරීමක් කර නැත. නමුත් මේ පිළිබඳව ප්‍රශ්න සහගත වී ඇත්තේ 2023.05.23 යු ටියුබ් නාලිකාවේ පලවීමෙන් පසුව බව අවධානයට ලක්වේ.

එසේම කථානායකවරිය Standup comedian (ප්‍රහසන වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කරන්නියක්) බව ඇය විසින් මීට පෙරද ඉදිරිපත් කළ ප්‍රහසන වැඩසටහන් පිළිබඳ සැලකීමේදීද නිරීක්ෂණය වන කරුණක් වන අතර මෝඩාහිමානිය නැමැති වැඩසටහන් තුළින් ඇය කටයුතු කර ඇත්තේ හුදෙක් විනෝදාස්වාදය ලබා දීමට බවද කොමිෂන් සභාවේ අවධානයට ලක්වේ. එහෙත් පොලිස් විමර්ශනයේදී මෙම කරුණ කෙරේ අවධානය ලබා දී නොමැති බවද නිරීක්ෂණය වේ.

එසේම මෙම වින්දිතගේ මොඩාහිමානි ප්‍රකාශය වැඩසටහන ඉලක්ක කල කණ්ඩායමට එම වැඩසටහනේ දී බෞද්ධයන්ට එරෙහිව හෝ කිසියම් පෙලඹවීමක්, ප්‍රචණ්ඩත්වය වැපිරීමක් කල බවට කරුණු අනාවරණය කර ගැනීමට 01, 02, 03 වගඋත්තර පාර්ශව සමත්ව නැති බව කොමිෂන් සභාව නිරීක්ෂණය කරන අතර, ඉලක්ක කණ්ඩායම වනුයේ හුදෙක් විනෝදාස්වාදය ලබා ගැනීමට පැමිණි පිරිස බව අදාළ විධියේ පටය නැරඹීමේදී නිරීක්ෂණය වේ.

එසේම කථිකයාගේ චේතනාව පිලිබඳව ද සලකා බැලීමේදී හා එම මුළු වැඩසටහනම කෙරේ අවදානය යොමු කලේ නම් එහි වූයේ හුදෙක් විනෝදාස්වාදය ලබා දීම පමණක් බවද පැහැදිලි වේ.

අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට ලද පැමිණිලි පිලිබඳ නිරීක්ෂණයේදී “අර සුද්ධෝදනගේ ළමයා ඒ ළමයා ඉපදුණු දවසේම ඇවිදලා... ඒකට මේ ගොල්ලෝ, තවම කෙලින් කරලා වඩාගත්තට බෙල්ල කඩන් වැටෙනවා.... අර සුද්ධෝදනගේ පොඩි එකා ඉපදුණු දවසෙම කවියක් කියලා. ඒකට මුත් සුද්ධෝදනගේ කොලු පැටියා ඉපදුණු දවසේ කියලා නෑ දැම්ම තීරණය කරලා තියෙන්නේ එයා ලොකු වෙලා මොනවාද කරන්නේ කියලා” යන ප්‍රකාශ පිලිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේදී එම ප්‍රකාශය පමණක් තනිව නොගත යුතු අතර එහි සමස්ථ ප්‍රකාශය පිලිබඳවද විමර්ශනයේදී අවධානය යොමු කල යුතුව තිබුණු බව ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට පෙනීයයි.

තවද එම ප්‍රකාශයක් තුළින් සමාජ කොටස් හා ආගමික භක්තිකයන්ට එම ප්‍රකාශය නුරුස්සීම නිසා හා ඔවුන්ගේ හිත රිදීම මත හෝ අපහාසාත්මක කරුණු හෝ වගකීමකින් විරහිතව සිදුකරන ප්‍රකාශ කල පමණනිත්ම එය අන්තර්ජාතික සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිලිබඳ සම්මුති පනතේ 3(1) වගන්තියට අදාල නොවන බවට අන්තර් ජාතික නීතිය පිලිගෙන ඇති තත්ත්වයකි.

ඒ අනුව උක්ත කරුණු සියල්ලම පිලිබඳ අවධානයට ලක් කිරීමේදී වගඋත්තරකාර පාර්ශවය විසින් මුලිකවම මෙම වින්දිත පාර්ශවය අත්අඩංගුවට ගැනීමට හේතු වූ කරුණු සාධාරණ ලෙස විමර්ශනයකට භාජනය නොකොට සැකකාරිය අත්අඩංගුවට ගැනීමට කටයුතු කිරීම කළ බවට කරුණු නිරීක්ෂණය වේ.

ගනේෂන් සැමසන් රෝයි ඒ.එම්.එම්.ජානක මාරසිංහ ස්ථානාධිපති, අපරාධ විමර්ශන දෙපාර්තමේන්තුව
SCFR 405/2018 නඩුවේදී දක්වනා ඇත්තේ වගඋත්තර පාර්ශවය නිසි පරීක්ෂණයක් සිදු නොකර හුදු පැමිණිල්ලක් හේතුවෙන් නීතිවිරෝධී පියවර ගැනීම පුදුමයට කරුණක් බවත්, චෝදනාව විශ්වාස කල හැකි බවට මතයක් ගොඩ නගා ගෙන ලැබුණු පැමිණිල්ලක් මත යාන්ත්‍රිකව අත්අඩංගුවට ගැනීමක් පොලිස් නිලධාරීන්ට කල නොහැකි බවත් ලද පැමිණිල්ල විශ්වාස කල හැකිද නැතහොත් ලබා දී ඇති තොරතුරු විශ්වාසදායකද යන්න තහවුරු කර ගැනීමට, කරුණු පැහැදිලි නම්, අවශ්‍ය විමර්ශන සිදු කිරීමට පොලිස් නිලධාරියෙකු ක්‍රියාත්මක විය යුතු බවට දක්වා ඇත.

එසේම නොපැහැදිලි සැකයක් මත අත්අඩංගුවට ගැනීම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් පුද්ගලයෙකුට සහතික කර ඇති පුද්ගලික නිදහස සැලකිය යුතු ලෙස සීමා කිරීමට තුඩු දෙන කාරණයක් බවද සඳහන් වේ.

මොහොමඩ් රාසික් මේසී ඒ.බී.එම්.එස්.කේ.සේනාරත්න, පු.පො.ප අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ තවත් අය නඩුවේදී සිවිල් හා දේශපාලන සම්මුති පනත යටතේ අත්අඩංගුවට ගැනීමේ ක්‍රියාදාමය පිළිබඳ දක්වා ඇත. එහිදී පෙන්වා දී ඇත්තේ අත්අඩංගුවට ගැනීමට ප්‍රථම ඊට හේතුවූ කරුණු පිළිබඳ සැනීමට පත්වී තිබිය යුතු බවයි.

චින්දිත අධිකරණයට ඉදිරිපත් කිරීමේදී 2007 අංක 24 දරණ පරිගණක අපරාධ පනත යටතේ වරදක් සිදුකර ඇති ලෙසටද ඉදිරිපත් කර ඇත.

2007 අංක 24 දරණ පරිගණක අපරාධ පනතේ 6(1) යටතේ වරද පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේදී වගඋත්තර පාර්ශවය චින්දිත කෙරේ පරිගණක අපරාධ පනතේ වරදවල් කෙසේ අදාළ කරගන්නේද යන කාරනය ප්‍රශ්න ගත වේ. චින්දිත විසින් ඇයගේ ප්‍රභසන වැඩසටහනකදී ඉදිරිපත් කළ වැඩසටහනක් Youtube නාලිකාව උඩු ගත කිරීම තුළ එය උක්ත පනතේ 6(1) යටතට ගැනීම කෙතරම් සාධාරණද යන්න ගැටලුවකි.

අත්අඩංගුවට ගැනීම සාධාරණ හේතුවකට තොරතුරකට, පැමිණිල්ලකට විය යුතු බව විවිධ නඩු තීන්දුවලදී නිශ්චිත කර ඇති තත්ත්වයකි.

ධර්මසේන ස්වාමින්වහන්ගේ තවත් අය එසංජීව මනානාම හා තවත් අය 1 Sri LR 81 බෙජ් විනිසුරුවා දක්වා සිටියේ අත්අඩංගුවට ගැනීමට නියෝග කිරීම සඳහා සාධාරණ පැමිණිල්ලක්, විශ්වාසනීය තොරතුරක් හෝ සාධාරණ සැකයක් තිබිය යුතුය. පැමිණිල්ලක් ලැබීම මත සෑම නිලධාරියෙකුටම පුද්ගලයෙකු අත්අඩංගුවට ගැනීමට අවසර නොලැබේ තොරතුරක් හෝ පැමිණිල්ලක් ලද පසු එම පැමිණිල්ල හා තොරතුර සාධාරණ පැමිණිල්ලක්ද විශ්වාසනීය තොරතුරක්ද යන්න අත්අඩංගුවට ගැනීමට පෙර තහවුරු කර ගත යුතු බවයි.

එසේම හුදු පැමිණිල්ලක් මතම නිසි විමර්ශනයක් හා කරුණු සොයා බැලීමකින් තොරව අත්අඩංගුවට ගැනීම සිදු නොකළ යුතු බවද ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ නඩු තීන්දු මගින් පැහැදිලි කර ඇති කරුණකි.

එම්ල් රත්පත් එදිරිව නිතිපති නඩුවේදී දක්වා ඇත්තේ, මහජන කැලබ්මක් ඇති විය හැකි බවට විමර්ශනයක් විසින් සිදුකරන හුදු ප්‍රකාශයක් මගින් පුද්ගලයෙකු රක්ෂිත බණ්ඩනාගාර ගත කළ නොහැකි බවත්, විමර්ශනය සඳහා සහාය දැක්වීම වශයෙන් පෙත්සම්කරු රක්ෂිත භාරයට පත්කරන ලෙස ඉදිරිපත් වී ඇති කරුණු සැලකිල්ලට ගත යුතු බවයි.

එසේම මෙම පැමිණිල්ලේ වින්දිත පාර්ශවය විසින් සිවිල් හා දේශපාලන සම්මුති පනතට අදාළව මහාධිකරණය වෙත සිදුකළ ඇප ඉල්ලීමට අනුව 2023.07.25 දිනැතිව ඇප ලබාදීම සිදුකර ඇත. එහිදී මහාධිකරණ විනිසුරු එම්.පට්ටාච්චිගේ විනිසුරුතුමා දක්වා ඇත්තේ මෙම නඩුවේ කරුණු අනුව කාර්යයභාරය වන්නේ, අප රටේ අන්තර් ජාතික වගවීම හා බැඳියාවන් අනුව සත්‍ය වශයෙන්ම අන්තර් ජාතික සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් සම්මුති පනතේ 03 වන වගන්තිය යටතේ වෛරී ප්‍රකාශයක් සිදුවී තිබේද නැද්ද යන්න සම්බන්ධයෙන් අන්තර්ජාතික අර්ථ නිරූපනයක්ද සලකා බලා කටයුතු කිරීම විනා, පුද්ගලයෙකුගේ පැමිණිල්ලක් ලද පමණකින් අත්අඩංගුවට ගැනීම සිදුකිරීම නොවන බවයි.

ඒ අනුව වින්දිත පිළිබඳව සැලකීමේදී මහජන කැලඹීමක් ඇති විය හැකි යයි සිතමින් ICCR පනත යටතේ නිසි විමර්ශනයකින් තොරව ඇයගේ (වින්දිතගේ) විදේශීය ගමන වලකා අත්අඩංගුවට ගැනීම මගින් වින්දිත තැනැත්තිය අගතියට පත් කර ඇත.

ඒ අනුව වින්දිත අත්අඩංගුවට ගැනීම නීතියේ නියම කර ඇති කාර්ය පටිපාටියට අනුව සිදුකර නොමැති බව අනාවරණයවීම මත ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 13(1) වගන්තිය උල්ලංඝනය වූ බව නිගමනය කරමු.

12(1) වගන්තිය උල්ලංඝනය වීම

වින්දිත පාර්ශවය සිදුකල ප්‍රකාශය 2007 අංක 56 දරණ සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ සම්මුති පනත යටතේ අත්අඩංගුවට ගත් බව වගඋත්තර පාර්ශවය දක්වා ඇත. 2022.05.23 දාතමින් RTM 541 යටතේ පොලිස්පති විසින් 2007 අංක 56 දරණ සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ සම්මුති පනත යටතේ විමර්ශන ආරම්භ කිරීම කල යුතු ආකාරය දක්වා ඇත.

එහිදී 02 වන කරුණු ලෙස දක්වා ඇත්තේ උක්ත පනත යටතේ විමර්ශනයක් ආරම්භ කිරීමට ප්‍රමාණවත් කරුණු තිබෙන විට එම කරුණුවලට අදාල සියලුම උධෘත සමඟ ගොනුවක් සකස් කර නොපමාව අධ්‍යක්ෂක නීති කොට්ඨාශය වෙත යොමු කිරීමට පියවර ගත යුතු බවත් එම පනත යටතේ යම්කිසි තැනැත්තෙකු අත්අඩංගුවට ගැනීමට පෙරාතුව ඒ සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂක/නීති කොට්ඨාශය දැනුවත් කර එම උපදෙස් මත මිස එවැනි තැනැත්තෙකු 2007 අංක 56 දරණ සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ සම්මුති පනත යටතේ අත්අඩංගුවට ගැනීම නොකල යුතුය ලෙසය.

තවද මෙලෙස ක්‍රියාකිරීමේදී හදිසි හා අත්‍යාවශ්‍ය අවස්ථාවලදී වාචික හෝ අධ්‍යක්ෂක /නීති කොට්ඨාශය උපදෙස් ලබා ගැනීමට පියවර ගතයුතු අතර, අනතුරුව නීති කොට්ඨාශය වෙත උධෘත ගොනුවක් යොමු කල යුතුය. ලෙස දක්වා ඇත.

ගොනුව පරිශීලනය කර අධ්‍යක්ෂක/නීති කොට්ඨාශය විසින් ලබා දෙන උපදෙස් අනුව මෙම විමර්ශන සම්බන්ධයෙන් ඉදිරියට කටයුතු කල යුතු බව දක්වා ඇත. වාචික උපදෙස් ලබා ගත් බවට අදාළ පොලිස් ස්ථානයේ පවත්වාගනු ලබන තොරතුරු සටහන් පොත්වල සටහන් ඇතුළත් කල යුතු බවද එම උපදෙස් මාලාවේ දක්වා ඇත.

එසේම මෙහි යම් ආකාරයකින් පැන නැගුණු යම් සුවිශේෂී තත්ත්වයක් හේතු කොටගෙන අධ්‍යක්ෂක/නීති කොට්ඨාශ මගින් ලිඛිත හෝ වාචික නියෝග ලබා ගැනීමකින් තොරව පුද්ගලයෙකු අත්අඩංගුවට ගැනීමට සිදු වන අවස්ථාවක, එසේ ඇති වන සුවිශේෂීතාවය කුමක්ද යන්න එම අවස්ථාවේදීම ඉහත සඳහන් පිරිදි අවස්ථානුකූලව අදාළ සටහන් පොත්වල සටහන් කල යුතු බව දක්වා ඇත.

මෙම වින්දිත තැනැත්තිය සම්බන්ධව ක්‍රියාත්මක වීමේදී ඉහත පොලිස්පති ලබා දුන් උපදෙස් මත පිහිටා කටයුතු කර නොමැති බවට කරුණු නිරීක්ෂණය වන අතර මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ පැවති පරීක්ෂණ වලදීද වගඋත්තර පාර්ශවය ඒ බව පිලිගෙන ඇත. මේ සඳහා අත්අඩංගුවට ගැනීමෙන් අනතුරුව නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව වෙතින් උපදෙස් ලබා ගත් බව 1, 2, 3 වගඋත්තර පාර්ශවය කරුණු දක්වා ඇත.

පොලිස්පතිවරයා විසින් මෙවැනි උපදෙසක් නිකුත් කිරීමේ අරමුණ වනුයේ, නිවැරදි නොවන අත්අඩංගුවට ගැනීම් හා නීති විරෝධී අත්අඩංගුවට ගැනීම් වලකාලීම බව පැහැදිලිය.

එසේම අත්අඩංගුවට ගැනීමකට පෙර උපදෙස් ලබා ගැනීම තුළින් යමෙකු සාධාරණ නොවන කරුණකට අත්අඩංගුවට ගැනීම වැලකී ඔහු/ඇය තවදුරටත් අගතියට පත් වීම වැලැක්වීම වේ.

මේ වන විට නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවද 2021.06.06 දිනැතිව අධ්‍යක්ෂ පරිගණක අපරාධ විමර්ශන කොට්ඨාශය වෙත දන්වා ඇත්තේ චුදිතයන්ට විරුද්ධව තවදුරටත් නීති මගින් කටයුතු කිරීමට අදහස් නොකරන බවත් ඔවුන්ට නිදහස් කළ හැකි බවත් ඒ පිළිබඳ මහේස්ත්‍රාත් වෙත දන්වා යැවිය යුතු බවයි. ඒ අනුව 2024.06.19 වන දින මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේදී වින්දිත අදාළ නඩුවෙන් නිදහස් කර ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ.

01, 02, 03 වගඋත්තරකාර පාර්ශවය පොලිස්පති විසින් නිකුත් කළ උපදෙස් අනුව මූලින්ම කටයුතු සිදුකලේ නම් වින්දිත පාර්ශවයට මේ දක්වා සිදුවූ අගතියන්ට මුහුණ පෑමට සිදුනොවුණු ඇත. එසේම එම සිදුවූ අගතියන් නැවත ප්‍රතිපූර්ණයක් කළ නොහැකි අගතියන් විම මෙහිදී මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව අවධානයට ගනී.

ඒ අනුව 1, 2, 3 මෙම වගඋත්තරකාර පාර්ශවය විසින් මෙම උපදෙස් මත පිහිටා කටයුතු නොකිරීම තුළ වින්දිත පාර්ශවයට නීතියේ රැකවරණය නොලැබී ඇති බවත් ඒ තුළින් ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 12 ව්‍යවස්ථාවෙන් තහවුරු කර ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් වගඋත්තරකරුවන් විසින් උල්ලංඝනය කර ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ.

වින්දිත පාර්ශවය දක්වන ආකාරයට ඇයගේ භාෂනයේ හා ප්‍රකාශනයේ අයිතිවාසිකම අහිමිකිරීම පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 14 (1) (අ) වගන්තිය ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම පුරවැසියෙකුටම ප්‍රකාශනය ඇතුලුව භාෂණයේ සහ ප්‍රකාශනයේ නිදහස සහතික කරයි. එසේම සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ සම්මුතියේ 19 වන වගන්තිය අනුව,

19 (1) බාධාවකින් තොරව ස්වකීය මතය දැක්වීමට සෑම කෙනෙකුටම අයිතිවාසිකම් ඇත්තේය

- සෑම කෙනෙකුටම අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහස ඇත්තේය, දේශසීමාවන්ගෙන් තොරව තොරතුරු සෑම අන්දමකට අදහස් වාචිකව, ලිඛිතව හෝ මුද්‍රිතවද, විග්‍රවල ආකාරයෙන් ද එසේ නැතහොත් තමාට කැමැති වෙනත් ඕනෑම මාධ්‍යයකින්ද සොයා ගැනීමට ලැබීමට සහ දැන්වීමට තිබෙන නිදහස මෙම අයිතිවාසිකමට ඇතුළත් විය යුතුය. යන්න දක්වා ඇත.

මූලික අයිතිවාසිකමක් ලෙස පිළිගෙන ඇති භාෂනයේ හා ප්‍රකාශනයේ නිදහස නිරපේක්ෂ අයිතියක් නොවන අතර, එය සීමාකිරීම් වලට ලක් කර ඇත. ඒ අනුව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 15(2) 15(7) එම සීමා කිරීම් දක්වා ඇත.

15(2) වාර්ගික හා ආගමික සහයෝගිතාව තහවුරු කිරීම සඳහා හෝ පාර්ලිමේන්තු වරප්‍රසාද අධිකරණයට අපහාස කිරීම, අපහාස හෝ වරදකට පෙළඹීම හා සම්බන්ධව නීතියෙන් නියම කරනු ලැබිය හැකි සීමාකිරීම් වලට යටත්වන බවත්ය.

15(7) (අ) ජාතික ආරක්ෂාව හෝ මහජන සාමය හෝ මහජන සෞඛ්‍ය හා සඳාචාරය හෝ රැකීම සඳහා නීතියෙහිලා විධිවිධාන සලකා ඇත්තාවූද අවශ්‍ය වන්නාවූද ඒවා විය යුතුය. ලෙස දක්වා ඇත.

එසේම සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ වූ සම්මුතියේ,

- 20 (1) යුද්ධය සඳහා කෙරෙන සෑම ප්‍රචාරණයක්ම නීතියෙන් තහනම් කළ
- (2) වෙනස්කමකට වෛරයට හෝ සාහසික ක්‍රියාවලට පෙළඹවීමක් සිදුවන ජාතික, වාර්ගික, ආගමික ද්වේශය පැතිරවීම නීතියෙන් තහනම් කළ යුතුය ලෙස දක්වා ඇත.

එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කමිටුව එනම් සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් සම්මුතිය ක්‍රියාවට නැංවීම පිළිබඳ සොයා බලන ස්වාධීන විශේෂඥ කමිටුව දක්වා ඇත්තේ ICCPR සම්මුතියේ 20 වන වගන්තිය සහ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහස පිළිගෙන ඇති, එහි 19 වන වගන්තිය සමඟ එකට කිවයුතු බවයි. උදාහරණ ලෙස එම කමිටුවේ අංක 11 දරණ පොදු විවරණය අනුව 20 වන වගන්තිය යටතේ අවශ්‍ය වන තහනම් කිරීමක් 19 වන වගන්තිය මගින් සහතික කරනු ලබන නිදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහස හා අනුකූල විය යුතු බව දක්වයි.

ඒ අනුව වින්දිත විසින් සිදුකරනු ලැබූ අදහස් ප්‍රකාශනය තුළ මෙම දක්වන තහනම් කිරීම සීමා කිරීමට අදාළ වේදැයි සලකා බැලීමේදී එම සීමා කිරීම් සඳහා දක්වන කාණ්ඩය සඳහා ඇතුළත් වන්නේ දැයි සලකා බැලීමේදී සිවිල් හා දේශපාලන සම්මුති පනතේ 20 වැනි වගන්තියේ දැක්වෙන ආකාරයේ වෛරය පැතිරීම හදුනා ගැනීම සඳහා වූ රබාන් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ අංක 06 කින් ස්වාධීන පරීක්ෂණය (Threshold test) අ) සන්දර්භය (Context), ආ) කථිකයා (Speaker), ඇ) චේතනාව Intention of Speaker), ඇ) ප්‍රකාශනයේ අන්තර්ගතය හා ස්වාභාවය (Content) , ඉ) උපදේශනයේ ප්‍රමාණය (Extent and Magnitude of the expression ඊ) ආසන්න හානිය (Imminent harm) කෙරෙහි මෙහිදී අවධානය යොමු කළ යුතුය.

ඒ අනුව වින්දිත ICCPR පනතේ 3(1) වගන්තිය උල්ලංඝනය කිරීමක් බවට චෝදනා කරන ලද ප්‍රකාශයන්, ප්‍රභසන සංදර්ශනයකදී, හිතාමතාම හාසාජනක වූ කලාත්මක ප්‍රකාශන ආකාරයකි. දේශපාලනික, ආගමික හෝ අධ්‍යාපනික වේදිකාවක් නොව උපහාසාත්මක අදහස් ඇතුළත් ප්‍රකාශනයක් සමගින් තැනැත්තන් සතුටු කරන ප්‍රකාශයක් බව නිරීක්ෂණය වේ.

බුදු රජාණන් වහන්සේගේ ළමා කාලය ගැන සඳහන් කිරීම හරහා, පෙත්සම්කරු බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වල විශ්වාසය අපකීර්තියට පත් නොකරන අතර, ඒ වෙනුවට එය සිදුවෙමින් පවතින බව පිළිගෙන අනෙක් දරුවන්ට සමාන නිපුණතා මට්ටම් සහ කුසලතා තම දරුවන්ටද දෙමාපියන් අපේක්ෂා නොකළ යුතු ආකාරය ගැන ප්‍රේක්ෂකයන්ට සිතීමට අවස්ථාවක් ලබා දෙයි. සම වයසේ දරුවන් පිළිබඳව එසේ ප්‍රකාශ කරන අතර, තම දරුවන් කවුරුන්ද යන්න තේරුම් ගැනීමට දෙමාපියන්ට සහතික වන ප්‍රකාශනයක් මිස ආගමික විශ්වාසයන්ට අපහාස කිරීම හෝ අපකීර්තියට පත් කිරීම අරමුණු කරගත් ප්‍රකාශනයක් නොවන බව නිරීක්ෂණය වේ.

තවද අදහස් දැක්වීමේදී වින්දිත විසින් භාවිතා කරන ලද ප්‍රකාශනවල ස්ථාවරය සහ ස්වභාවය ද කිසිදු බලධාරී ස්වරයක් පිළිබිඹු නොකරන අතර එය විසින් කරන ලද ප්‍රකාශය සමග එකඟවීමට ප්‍රේක්ෂකයන්ට අනුගමනය කළ යුතු කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක්ද නියම නොකරයි. මේ අනුව වින්දිත විකට නිලියක ලෙස, සෘජුව හෝ වක්‍රව හෝ ආගමික විශ්වාසයන් ප්‍රශ්න කිරීමට හෝ කිසියම් පුද්ගලයෙකු කෙරෙහි ආගමික වෛරයක් ඇති කිරීමට කිසිදු පුද්ගලයෙකු යොමු කිරීමට අදහස් නොකරන බව තවදුරටත් නිරීක්ෂණය වේ.

වින්දිතගේ ප්‍රකාශ මත පදනම්ව කිසියම් පුද්ගලයකු වෙනත් ආගමකට වෙනස් කොට සලකන, සතුරු හෝ ප්‍රචණ්ඩකාරී ලෙස ක්‍රියා කළ බවට වාර්තා වූ සිද්ධීන් ඇති බවට කොමිසම හමුවේ සාක්ෂි නොමැත. ආගමික අසමගිය ඇති කරමින් වෙනස් කොට සැලකීමේ, සතුරු හෝ ප්‍රචණ්ඩකාරී ලෙස ක්‍රියා කිරීමට කිසියම් පුද්ගලයකු අදහස් කළ බවට සාධාරණ ලෙස උපකල්පනය කිරීමට විශ්වාස කළ හැකි සාක්ෂි ද නොමැත.

එබැවින් කොටස් හයේ එළිපත්ත පරීක්ෂණයේ (Threshold) ලැයිස්තුගත කර ඇති පරිදි වෛරී ප්‍රකාශයේ අවශ්‍ය අංග තුළට අදහස් නොවැටෙන බැවින්, පෙත්සම්කරු විසින් කරන ලද අදහස්, ආගමික වෛරය වෙනුවෙන් පෙනී නොසිටින අතර, එය වෙනස් කොට සැලකීම, සතුරු කම හෝ ප්‍රචණ්ඩත්වය ඇවිස්සීමක් නොකරයි. මේ අනුව එය ICCPR පනතේ 3(1) වගන්තිය උල්ලංඝනය කිරීමක් නොවේ.

වින්දිත විසින් වෙනස් කොට සැලකීමට, සතුරුකම් කිරීමට හෝ ප්‍රචණ්ඩත්වයට උසිගැන්වීම් සඳහා කිසිදු උපදේශනයක් නොමැති වීම, වින්දිත විසින් කරන ලද අදහස් ජාතික ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් වී ඇති බව හෝ ජාතික ආරක්ෂාවට තර්ජනයක් විය හැකි බව නීත්‍යානුකූලව තහවුරු කළ නොහැක. මේ අනුව ප්‍රකාශනයන් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 15(7) වගන්තියේ දක්වා ඇති සීමාවන් තුළට ඇතුළත් වන බවට වගඋත්තරකරුවන් කරුණු දක්වා නොමැති අතර, වින්දිතගේ එම ප්‍රකාශය ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 15(7) සීමාව තුළට නොවැටෙන බව කොමිෂන් සභාව නිරීක්ෂණය කරයි.

වින්දිත විසින් කරන ලද ප්‍රකාශය පිළිබඳ වැරදි අවබෝධයක් මත ආගමික ප්‍රජාවකට අයත් ඇතැම් පුද්ගලයන් අගතියකට පත්වූ බව ප්‍රකාශ කළද වරදවා වටහා ගැනීම මත යම් ප්‍රකාශයකින් තමාවම රිදවා ගන්නා තැනැත්තෙකුට ඒ මතය ප්‍රකාශ කළ තැනැත්තා වගකිව යුතු බවට පත් කිරීම දැඩි අසාධාරණයකි. එබැවින් භාෂණයේ සහ ප්‍රකාශනයේ නිදහස සීමා කිරීමේදී කිසියම් ප්‍රකාශනයක් කරන පුද්ගලයාගේ “වේතනාව” කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමේ වැදගත්කම නැවත අවධාරණය කරමින්, වින්දිතගේ අදහස් නීතියෙන් නියම කර ඇති කිසිදු සීමාවකට නොවැටෙන බව තවදුරටත් නිරීක්ෂණය කෙරේ ඒ අනුව මෙම තත්ත්වය තුළ වින්දිතගේ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහස උල්ලංඝනය කර ඇති බව නිගමනය කරමු.

විවිධ නඩු තීන්දු හරහා මෙම අයිතියේ විෂය පථය නිර්වචනය කර ඇත. ජෝසප් පෙරේරා හෙවත් බෲටන් පෙරේරා ඵදිරිව නීතිපති සහ අනෙකුත් අය නඩුවේදී ශර්වානන්ද විනිසුරුතුමා දක්වා සිටියේ “අපගේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ අප ප්‍රතිඥා දී ඇති නිදහස් සමාජයක මූලික වටිනාකම්වලින් එකක් වන්නේ අගය කරන චින්තනයට පමණක් නොව අප පිලිකුල් කරන සිතුවිල්ලටද නිදහස තිබිය යුතු බවට වූ විශ්වාසය මතය අවම සමාජ වැදගත්කමක් ඇති සම්ප්‍රදායික නොවන අදහස් පවතින මතයේ වාතාවරණයට වෛර කරන අදහස් පවා ඇති, සියලුම අදහස්වලට නිදහසේ භාෂනයේ සහ ප්‍රකාශනයේ ව්‍යවස්ථාමය සහතිකයේ ආරක්ෂාව ඇත.” යනුවෙනි. ඒ අනුව වින්දිත සම්බන්ධයෙන් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 14(1) අ ව්‍යවස්ථාව උල්ලංඝනය වී ඇති බව නිගමනය කරමු.

ඉහත සමස්ත කරුණු සියල්ල පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී වින්දිත පාර්ශවය සම්බන්ධව, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 13(1) 12 හා 14(1) අ ව්‍යවස්ථා ගමන් සුරක්ෂිත කර ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් 1, 2, 3 වගඋත්තරකාර පාර්ශවය උල්ලංඝනය කර ඇති අතර, 4 වන පාර්ශවය විසින් 12 වන ව්‍යවස්ථාව උල්ලංඝනය කර ඇති බවට නිගමනය කරමු.

ඒ අනුව පහත නිර්දේශයන් කර සිටී.

- 01. ඉහත 1, 2, 3 වගඋත්තරකරුවන්ගේ ක්‍රියාකලාපය පිළිබඳ පරීක්ෂණයක් සිදුකර නිසි පියවර ගැනීමට පොලිස්පති වරයා පියවර ගත යුතුය.
- 02. 4 වන වගඋත්තරකාර පාර්ශවය විසින් පොලිස්පතිවරයා සමඟ ද සාකච්ඡා කර ආගමන විගමන දෙපාර්තමේන්තුවට ගමන් වලක්වා රඳවා තබා ගැනීම පිළිබඳව මාර්ගෝපදේශන මාලාවක් සකස් කර සියලුම බලයලත් නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- 03. අපරාධකරුවන් රටින් පිටවීමට තැත් කිරීමේදී ආගමන විගමන දෙපාර්තමේන්තුව තුළ රඳවා ගැනීමට අදාළව පොලිස්පති විසින් යාවත් කාලීන කළ විධිමත් මාර්ගෝපදේශන පද්ධතියක් සකස් කිරීමත් ඒ සම්බන්ධයෙන් අදාළ සියලුම පොලිස් නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කර එහි ප්‍රගතිය මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට දැනුම් දීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- 04. සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් සම්මුති පනත 03 වගන්තිය පිළිබඳවත්, පොලිස්පතිවරයා නිකුත් කළ RTM 541 ප්‍රකාරව හා පනත යටතේ අත්අඩංගුවට ගැනීම පිළිබඳ නීතිය හා පරිපාටිය පිළිබඳව සියලුම ස්ථානාධිපතිවරු, සහකාර පොලිස් අධිකාරිවරු දැනුවත් කිරීමේ වැඩ පිළිවෙලක් ශ්‍රී ලංකා පොලිසිය විසින් සකස් කිරීම කඩිනම් කළ යුතුය.

05. වින්දිත පාර්ශවයට සිදුවූ අගතිය සම්බන්ධව රු.50000/- ක මුදලක් 1, 2, 3 වගඋත්තරකරුවන් විසින් එකතුව වින්දිත පාර්ශවයට ගෙවීමට නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

2024.11.14 දිනට පෙර මෙකී නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක කර ඒ සම්බන්ධයෙන් වාර්තාවක් කොමිෂන් සභාව වෙත ලැබීමට සලස්වන ලෙස 1996 අංක 21 දරණ ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභා පනතේ 15(7) වගන්තිය ප්‍රකාරව වගඋත්තරකරුවන් වෙත දන්වමු.

එසේම එකී නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක කර ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත දින සිට සතියක කාලයක් තුළ මෙම නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක වීම හෝ නොවීම සම්බන්ධව පැමිණිලිකරු විසින්ද කොමිෂන් සභාවට දැනුම්දිය යුතු වන අතර, එදිනට පෙර අදාළ දැනුම්දීම සිදු නොකරන්නේ නම් පසුව ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඉල්ලීම් සම්බන්ධයෙන් සලකා නොබලන බවද වැඩිදුරටත් දන්වමු.

එල්.වී.බී.දෙනිදෙණිය,
ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිසුරු (විශ්‍රාමික)
සභාපති,
ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව.
හැ/වි
විනිසුරු එල්.වී.බී.දෙනිදෙණිය
ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිසුරු (විශ්‍රාමික)
සභාපති
ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව

නිමල් ජී.පුංචිහේවා,
කොමසාරිස්,
ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව.

නිමල් ජී. පුංචිහේවා
ජ්‍යෙෂ්ඨ නීතිඥ
කොමසාරිස්
ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව

- පිටපත - 01. අමාත්‍යතුමා - මහජන ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය.
- 02. පොලිස්පති, පොලිස් මූලස්ථානය, කොළඹ 01.
- 03. සභාපති, පොලිස් කොමිෂන් සභාව, බන්ධාරනායක සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව.